

Sygn. akt VI U 39/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Radomiu VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie

Przewodniczący SSO Bożenna Zawada

Protokolant st.sekr. sądowy Katarzyna Jabłońska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2018 roku w Radomiu

sprawy M. T.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o przeliczenie stażu pracy

na skutek odwołania M. T.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 25 listopada 2016 roku Nr (...)

I. zaskarżoną decyzję zmienia i do wyliczenia wysokości renty rolniczej M. T. uwzględnia okres zatrudnienia w Spółdzielni (...) (...) w P. od 26 kwietnia 1982 roku do 14 listopada 1991 roku.

II. w pozostałym zakresie odwołanie oddala.

SSO Bożenna Zawada

Sygn. akt VI U 39/17

UZASADNIENIE

M. T. w dniu 03 stycznia 2017 roku wniosła odwołanie od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 25 listopada 2016 roku, nr (...), odmawiającej jej doliczenia laty pracy z tytułu zatrudnienia od dnia 26 kwietnia 1982 roku do dnia 31 marca 1995 roku w Spółdzielni (...) (...) (...)w P. Zakładzie nr (...) w L., wskazując w uzasadnieniu, iż w jej ocenie stanowisko organu rentowego jest błędne i krzywdzące w zakresie w jakim organ ten uznał, iż przez okres 13 lat nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu, co spowodowało obniżenie należnego jej świadczenia (odwołanie wraz z załącznikami – k. 4-15).

W odpowiedzi na odwołanie Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...) w R. wniosła o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu wskazano, iż organ rentowy nie doliczył spornego okresu zatrudnienia z uwagi na fakt, iż ze złożonych dokumentów nie wynikało jednoznacznie w jakim okresie wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniu społecznemu, bowiem w świadectwie pracy nie wykazano okresów przebywania na zasiłkach chorobowych, natomiast legitymacja ubezpieczeniowa na str. 19,49 i 51 zawiera adnotację, że w okresie zatrudnienia wnioskodawczyni przebywała na zasiłkach chorobowych (odpowiedź na odwołania – k. 16-17).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. T., urodzona (...), w dniu 27 października 2016 roku złożyła w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego(...) w L. wniosek o przyznanie prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. W kwestionariuszu dotyczącym okresów podlegania wnioskodawczyni wskazała jako okres podlegania ubezpieczeniu m.in. okres pracy w Spółdzielni (...) w L. od dnia 26 kwietnia 1982 roku do dnia 31 marca 1995 roku powołując się w tym zakresie na świadectwo pracy oraz zaświadczenie ZUS (dowód: wniosek – k. 1-3 akt KRUS, kwestionariusz – k. 4 akt KRUS, zaświadczenie ZUS – k. 12 akt KRUS, świadectwo pracy – k. 62 akt KRUS).

Decyzją z dnia 25 listopada 2016 roku, nr (...), Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał M. T. prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym okresowo od dnia 18 października 2016 roku do dnia 30 listopada 2017 roku i ustalił wysokość świadczenia na kwotę 1.057,22 zł brutto miesięcznie, przy przyjęciu wskaźnika wymiaru części składowej w wysokości 0,29 i wskaźnika wymiaru części uzupełniającej w wysokości 0,91, zaś zaskarżoną decyzją z dnia 25 listopada 2016 roku, nr (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił wnioskodawczyni uwzględnienia okresu jej zatrudnienia od dnia 26 kwietnia 1982 roku do dnia 31 marca 1995 roku w Spółdzielni (...) (...) (...) w P. Zakładzie nr (...) w L., wskazując w uzasadnieniu, iż ze złożonych dokumentów nie wynikało jednoznacznie w jakim okresie wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniu społecznemu, bowiem w świadectwie pracy nie wykazano okresów przebywania na zasiłkach chorobowych, natomiast legitymacja ubezpieczeniowa na str. 19,49 i 51 zawiera adnotację, że w okresie zatrudnienia wnioskodawczyni przebywała na zasiłkach chorobowych, przy czym zgodne z art. 6 ust. 14 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2016.277) za okresy podlegania określonemu ubezpieczeniu społecznemu rozumie się tylko takie okresy, za które opłacono przewidziane w odpowiednich przepisach składki na to ubezpieczenie, chyba że w myśl tych przepisów nie istniał obowiązek opłacania składek (dowód: decyzja nr (...) – k. 45-47 akt KRUS, decyzja nr (...) – k. 48 akt KRUS).

M. T. w okresie od dnia 16 kwietnia 1982 roku do dnia 31 marca 1995 roku pracowała w Spółdzielni (...).(…) (...) w P. Zakładzie nr (...) w L. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu na stanowisku szwacza maszynowego, a następnie brakarza-brygadzysty. W okresie zatrudnienia w latach 1991-1994 wnioskodawczyni przebywała na zasiłkach chorobowych, zaś od dnia 01 sierpnia 1994 roku do dnia 31 marca 1995 roku, tj. do końca zatrudnienia przebywała na urlopie bezpłatnym w trakcie którego podjęła zatrudnienie z dniem 04 sierpnia 1994 roku w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowym (...) w R. (dowód: świadectwo pracy – k. 62 akt KRUS, akta osobowe przedstawione przez wnioskodawczynię – k. 74-88, legitymacja ubezpieczeniowa – k. 89 – koperta, zeznania wnioskodawczyni – zapis płyty CD – k. 91, zeznania świadków D. S., A. F., I. B. i L. B. – k. 45-46).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Istotą sporu w rozpoznawanej sprawie było ustalenie czy okresy, w których ubezpieczona, pobierał zasiłek chorobowy, podlegają doliczeniu na wysokość części składowej renty rolniczej jako okresy podlegania określonemu ubezpieczeniu społecznemu w rozumieniu pkt 14 art. 6 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2017.2336).

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2017.2336), część składkową świadczenia ustala się przyjmując po 1% emerytury podstawowej za każdy rok podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, z uwzględnieniem ust. 2-7. Niepełne lata przelicza się odpowiednio, z uwzględnieniem art. 21a.

Wedle art. 25 ust. 2a pkt 1 w/w ustawy do liczby lat, o których mowa w ust. 1, dolicza się również liczbę lat podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu, określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu przed dniem 01 stycznia 1999 roku oraz podlegania zaopatrzeniu emerytalnemu przypadającemu po tej dacie, jeżeli z tego tytułu ubezpieczonemu nie przyznano emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.

Z kolei okresem podlegania określonemu ubezpieczeniu społecznemu w rozumieniu art. 6 pkt 14 w/w ustawy są tylko takie okresy, za które opłacono przewidziane w odpowiednich przepisach składki na to ubezpieczenie, chyba że w myśl tych przepisów nie istniał obowiązek opłacania składek.

Zgodnie natomiast, z obowiązującą w chwili zawarcia przez wnioskodawczynię umową o pracę z dnia 26 kwietnia 1982 roku, ustawą z dnia 23 stycznia 1968 roku

o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U.1968.3.6 ze zm.) za okresy zatrudnienia uważało się okresy pozostawania w stosunku pracy na obszarze Państwa Polskiego, jeżeli osoby zatrudnione pobierały w tych okresach wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego na wypadek choroby i macierzyństwa (art. 8 ust. 1). Podobnie ustawodawca uregulował kwestię uznawania okresów pobierania zasiłku chorobowego na gruncie ustawy z dnia 14 grudnia 1982 roku o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U.1982.40.267 ze zm.), wskazując w art. 11 ust. 1, że okresami zatrudnienia, wymaganymi do uzyskania świadczeń określonych w ustawie, są - z zastrzeżeniem art. 12 - okresy pozostawania w stosunku pracy, w czasie których pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński albo opiekuńczy.

Sytuacja ta uległa zmianie dopiero z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 17 października 1991 roku o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U.1991.104.450 ze zm.), tj. z dniem 15 listopada 1991 roku. Ustawa ta w art. 4 ust. 1 wprowadziła bowiem pojęcie „okresów nieskładkowych” zaliczając do nich w 4 ust. 1 pkt 3 ppkt a) okresy zwolnienia z opłacania składek z tytułu pobierania zasiłków z ubezpieczenia społecznego chorobowego lub opiekuńczego, dopuszczając ich uwzględnienie przy ustalaniu prawa i wysokości świadczeń w rozmiarze nie przekraczającym jednej trzeciej uwzględnionych okresów składkowych (ust. 2).

Rozpoczynając rozważania należy wskazać, iż sporny okres zatrudnienia wnioskodawczyni od dnia 16 kwietnia 1982 roku do dnia 31 marca 1995 roku w Spółdzielni (...). (...) (...) w P. Zakładzie nr (...) w L. należy rozpatrywać dwuetapowo, tj. jako okres przypadający przed dniem 15 listopada 1991 roku, a następnie jako okres przypadający po w/w dniu.

W zakresie obejmującym okres od dnia 16 kwietnia 1982 roku do dnia 14 listopada 1991 roku, a więc w okresie obowiązywania ustawy z dnia 23 stycznia 1968 roku

o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U.1968.3.6 ze zm.) oraz ustawy z dnia 14 grudnia 1982 roku o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U.1982.40.267 ze zm.) podnieść należy, iż zdaniem Sądu Okręgowego, prawo do uwzględnienia okresu pobierania zasiłków z ubezpieczenia społecznego do stażu emerytalno-rentowego wynika z reguły prawa do ich uzyskania i nie może być ograniczone. Okres taki podlegał uwzględnieniu ex lege – art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 roku

o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin oraz art. 11 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 roku o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Także z art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. a obowiązującej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2017.1383) do której odsyła art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2017.2336) wynika, iż okresy niezdolności do pracy związane z pobieraniem zasiłku chorobowego przed 15 listopada 1991 roku są traktowane jako okresy składkowe, zaś dopiero okresy niezdolności do pracy przypadające po tym dniu, stosownie do art. 7 pkt 1 lit. b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, są okresami nieskładkowymi. W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentacji osobowej wnioskodawczyni z okresu jej zatrudnienia w Spółdzielni (...) (...) (...) w P. Zakładzie nr (...) w L., legitymacji ubezpieczeniowej, a także zeznań przesłuchanych świadków, którzy potwierdzili fakt zatrudnienia wnioskodawczyni w pełnym wymiarze czasu pracy, jak i zeznań samej wnioskodawczyni, zdaniem Sądu, nie ma żadnych wątpliwości, iż okres zatrudnienia M. T. od dnia 26 kwietnia 1982 roku do dnia 14 listopada 1991 roku winien zostać uwzględniony przy ustalaniu wysokości należnego jej świadczenia.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i powołanych przepisów zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie I wyroku.

Inaczej sytuacja wygląda natomiast w odniesieniu do okresu przypadającego od dnia 15 listopada 1991 roku do dnia 31 lipca 1994 roku, tj. do dnia skorzystania przez wnioskodawczynię z prawa do urlopu bezpłatnego (okres od dnia 04 sierpnia 1994 roku do dnia 31 marca 1995 roku został przez organ rentowy zaliczony z tytułu zatrudnienia u innego pracodawcy). W tym zakresie podnieść należy, iż decyzja organu rentowego jest prawidłowa. Jeżeli bowiem chodzi o uwzględnienie do wysokości ustalonego dla skarżącej świadczenia okresu jej zatrudnienia przypadającego po dniu 15 listopada 1991 roku wskazać trzeba, że M. T. nie przedstawiła żadnych dowodów mogących wpłynąć na zmianę stanowiska Prezesa KRUS odmawiającego uwzględnienia tego okresu. Wnioskodawczyni dokumentowała ten okres świadectwem pracy, dokumentacją osobową, legitymacją ubezpieczeniową a także przy pomocy zeznań świadków w/w świadków. W świadectwie pracodawca nie podał jednak okresów przebywania przez skarżącą na zasiłkach chorobowych, przy czym bezspornym pozostaje, iż w tym czasie wnioskodawczyni z pewnością korzystała z takiego uprawnienia, co znajduje odzwierciedlenie w przedłożonej przez nią samej legitymacji ubezpieczeniowej zawierającej wpisy o kwocie wypłaconego zasiłku chorobowego. Także wskazani przez M. T. świadkowie, wskazywali co prawda, iż wnioskodawczyni pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy, jednak powoływali się także na okoliczność, iż sporadycznie korzystała ze zwolnień lekarskich, nie potrafiąc jednocześnie określić ich wymiaru i dokładnych dat. Natomiast Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w piśmie z dnia 26 października 2017 roku podniósł, iż pracodawca, w całym okresie zatrudnienia wnioskodawczyni składał deklaracje bezimienne, brak było zatem możliwości ustalenia okresów pobierania zasiłków chorobowych po dniu 15 listopada 1991 roku.

Skoro zatem ustawodawca w art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2017.1383) uznaje okresy pobierania zasiłku chorobowego jako okresy nieskładkowe, od których nie ma obowiązku odprowadzania składek, natomiast zgodnie z art. 6 pkt 14 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2017.2336) okresem podlegania określonemu ubezpieczeniu społecznemu są tylko takie okresy, za które opłacono przewidziane w odpowiednich przepisach składki na to ubezpieczenie, zaś wnioskodawczyni nie zdołała udowodnić w jakich okresach przebywała na zasiłkach chorobowych, to w ocenie Sądu, brak jest możliwości uznania okresu od dnia 15 listopada 1991 roku do dnia 31 lipca 1994 roku jako okresu składkowego na którego doliczenie zezwala art. 25 ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2017.2336).

Mając na uwadze powyższe rozważania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. i powołanych przepisów Sąd Okręgowy oddalił odwołanie w tej części o czym orzekł jak w punkcie II wyroku.

SSO Bożenna Zawada